

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Δευτέρα 10 Νοεμβρίου 2003

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, συνοδευόμενος από τον υφυπουργό Τύπου και υπεύθυνο του Γραφείου Τύπου του Πρωθυπουργού Τηλέμαχο Χυτήρη, εγκαινίασε σήμερα στις 12.00 το μεσημέρι το Κτίριο των Γενικών Αρχείων του Κράτους.

Τον Πρωθυπουργό, κατά την άφιξή του στο Κτίριο των Γενικών Αρχείων του Κράτους, υποδέχθηκαν ο υπουργός Παιδείας Πέτρος Ευθυμίου, ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Παιδείας Αθανάσιος Τσουροπλής, η ειδική γραμματέας Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης καθηγήτρια του Ιονίου Πανεπιστημίου Δάφνη Μάνεση, ο διευθύνων σύμβουλος του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων Μανώλης Μπαλάς, ο πρόεδρος του Ιδρύματος Μποδοσάκη κ. Ματζαβίνος και ο διευθυντής των Γενικών Αρχείων του Κράτους κ. Γιαννακόπουλος.

Ο Πρωθυπουργός ξεναγήθηκε κατ' αρχάς από τον υπουργό Παιδείας στην Έκθεση που φιλοξενείται στο ισόγειο του κτιρίου και στη συνέχεια στα αρχειοστάσια του υπογείου σε δύο σημεία:

- Στα ηλεκτρονικά βιβλιοστάσια, και
- Στην αίθουσα ελέγχου και τα μηχανοκίνητα βιβλιοστάσια.

Ακολούθως ο Πρωθυπουργός μιλώντας στο χώρο της εκδήλωσης είπε τα εξής:

«Κυρίες και κύριοι,

Εγκαινιάζουμε σήμερα το κτίριο, που ήταν το «γεφύρι της Άρτας» της μεταπολίτευσης: Το κτίριο των Γενικών Αρχείων του Κράτους.

Το 1972 παραχωρήθηκε το ακίνητο στο Παλαιό Ψυχικό από τον Πρόδρομο Αθανασιάδη Μποδοσάκη. Οι γραφειοκρατικές δυσκαμψίες οδήγησαν ώστε η έναρξη εργασιών να γίνει το 1979, να χτιστεί τότε μόνο ο σκελετός και να μείνει έτσι ως το 2000.

Το 2000 ξεκίνησαν οι εργασίες και τελείωσε το κτίριο με τις ειδικές προδιαγραφές, που απαιτεί, πραγματικά σε χρόνο ρεκόρ.

Βρισκόμαστε, λοιπόν, σε ένα καινούργιο κτίριο, που όπως ακούσαμε προηγουμένως, το ελληνικό κράτος επεδίωκε από το 1914 να στεγάσει τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, τα οποία, όπως ορθώς ελέχθη από τον υπουργό Παιδείας Πέτρο Ευθυμίου, αποτελούν την ιστορική και διοικητική μνήμη της χώρας μας. Είναι το σημείο συγκέντρωσης των εγγράφων από τα οποία προκύπτει η ιστορία της χώρας. Τα Αρχεία μας

επιτρέπουν να ξαναζωντανέψουμε και να εξετάσουμε όλες τις πράξεις που χαρακτήρισαν την πορεία της κοινωνίας μας. Είδαμε μόλις προ ολίγου στην Έκθεση που φιλοξενείται στο ισόγειο του κτιρίου ότι τα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας ήταν από την αρχή μέχρι τώρα προβλήματα τα οποία είναι περίπου γνωστά, τις δυσκολίες στην αντιμετώπισή τους, από τα έγγραφα του Καποδίστρια για να χορηγηθούν χρήματα σε κάποιους Κρήτες πρόσφυγες στη Μονεμβασία μέχρι την οργάνωση του πρώτου ελληνικού στρατού στη βαυαροκρατία επί Όθωνα. Είναι απαραίτητα γιατί η μνήμη και η έρευνα των όσων έγιναν εξυπηρετεί την αυτογνωσία μας. Αλλά και φωτίζει το δρόμο για το μέλλον.

Το **νέο κτίριο** των Γενικών Αρχείων του Κράτους δίνει τη δυνατότητα στέγασης του συνόλου του αρχειακού υλικού. Οι τρεις στάθμες των υπογείων, όπου στεγάζονται τα αρχειοστάσια, επιτρέπουν τη συνολική μεταφορά των πέντε διάσπαρτων αποθηκευτικών χώρων που αυτή τη στιγμή στεγάζουν τις συλλογές των αρχείων μας. Παράλληλα, δίνουν και προοπτική αποθήκευσης του συνεχώς παραγόμενου αρχειακού υλικού από τα υπουργεία και τις υπηρεσίες της χώρας. Ειδικά διαμορφωμένα εργαστήρια συντήρησης, οργάνωσης και ταξινόμησης του υλικού επιτρέπουν τη σωστή διαχείριση του αρχειακού πλούτου της χώρας. Οι υποδομές συμπληρώνονται από το ελεγχόμενο περιβάλλον του κτιρίου σε θέματα θερμοκρασίας, υγρασίας και πυροπροστασίας, που είναι τα πλέον σύγχρονα στην Ευρώπη για αρχειακούς οργανισμούς.

Ο χώρος του **Αναγνωστηρίου** δίνει τη δυνατότητα στους ερευνητές να εργαστούν μέσα σε ιδανικές συνθήκες καθώς και πρόσβαση στα ηλεκτρονικά ευρετήρια του αρχειακού υλικού. Η χώρα αποκτά ηλεκτρονική μνήμη, τη μνήμη των εγγράφων της διοίκησής της και το κεντρικό σημείο πρόσβασης σε αυτή είναι αυτό εδώ το κτίριο. Εκθεσιακοί χώροι, ειδικοί χώροι φύλαξης χαρτών, τοπογραφικών διαγραμμάτων και σχεδίων αποτελούν επίσης μέρος του κτιρίου και του εξοπλισμού του.

Η εφαρμογή των διεθνών προτύπων και των μεθόδων οργάνωσης της διοικητικής πληροφορίας είναι πια μια υπαρκτή πραγματικότητα στη χώρα μας. Και εδώ, σε έναν τομέα ταλαιπωρημένο από την έλλειψη χώρων και την έλλειψη μέσων για πολλά χρόνια, έχουμε επιφέρει μια καθοριστική αλλαγή, όπως έχουμε κάνει και σε άλλους τομείς.

Θέλω να συγχαρώ όλους όσοι συνέβαλαν σ' αυτή την προσπάθεια, όσοι πέτυχαν να κλείσει με επιτυχία μια προσπάθεια που διάρκεσε υπερβολικά πολύ. Σε μια εποχή κατά την οποία η ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφόρηση αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση λειτουργίας μιας δημοκρατικής πολιτείας, η δημιουργία μιας τέτοιας υποδομής μάς δίνει τη δυνατότητα να μάθουμε, να γνωρίζουμε, να κρίνουμε καλύτερα. **Και αποτελεί αυτό μια πράξη πολιτισμού. Ένα βήμα προόδου. Ένα**

ακόμα χαρακτηριστικό του εκσυγχρονισμού του κράτους μας, που επιδιώκουμε και προωθούμε με γρήγορους ρυθμούς.

Σας ευχαριστώ».

Εξάλλου ο υπουργός Παιδείας Πέτρου Ευθυμίου σε εισαγωγική ομιλία του υπογράμμισε τα εξής:

«Κύριε Πρωθυπουργέ,

κύριε Πρόεδρε του Ιδρύματος Μποδοσάκη,
κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι,

Είναι μια εξαιρετικά σημαντική στιγμή, όχι απλώς για το υπουργείο Παιδείας, όχι απλώς για την ελληνική κυβέρνηση, είναι σημαντική στιγμή γι' αυτό που θα μπορούσαμε να πούμε τη διαδρομή, τη μνήμη, την ιστορία του Ελληνικού Έθνους.

Γιατί τα Γενικά Αρχεία του Κράτους είναι η καταγραφή όλης της κοινωνικής προσπάθειας, όλης της κρατικής λειτουργίας, όλης της κοινωνικής δραστηριότητας, η οποία συμπυκνώνει την πορεία του Ελληνικού Έθνους, από την Εθνεγερσία ως σήμερα.

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους είναι από μόνα τους η αποτύπωση της αντίληψης που έχει η κοινωνία για τον εαυτό της, για τη διαδρομή της, για τις αξιολογήσεις της. Και σήμερα σε αυτό εδώ το κτίριο αποτυπώνεται κατ' ουσίαν η αντίληψη μιας χώρας, η οποία αξιολογεί τον εαυτό της σε μια υψηλή διαδρομή. Είναι η χώρα που σήμερα, ως ισχυρή Ελλάδα, στην καρδιά της Ενωμένης Ευρώπης, μπορεί να αναμετρηθεί με το παρελθόν της και να δείξει πώς βρέθηκε στην κορυφή των επιδιώξεων που από την πρώτη στιγμή είχε θέσει ως στόχους αυτή η κοινωνία και είχαν επιχειρήσει αλλεπάλληλες γενιές Ελλήνων.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, αυτή η προσπάθεια φέρει την προσωπική σφραγίδα σας, όπως φέρει και την προσωπική σφραγίδα σας η δεύτερη παράλληλη προσπάθεια που γίνεται της ανασυγκρότησης της Εθνικής Βιβλιοθήκης του Κράτους.

Από την πρώτη στιγμή, όταν μου αναθέσατε την ευθύνη του υπουργείου Παιδείας, ζητήσατε να υπάρξει χρονοδιάγραμμα – οριστικοποίηση σ' αυτά τα δύο μείζονα εγχειρήματα. Το πουργείο Παιδείας και οι εποπτευόμενοι Οργανισμοί του, με προεξάρχοντα τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων μπόρεσαν συγκεκριμένα, σχεδιασμένα να οδηγήσουν στην περαιώση αυτού του έργου. Ένα έργο, το οποίο, πριν λίγους μήνες, οι διευθυντές των Γενικών Αρχείων του Κράτους των άλλων δεκατεσσάρων κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης χαρακτήρισαν ως το πλέον

σύγχρονο Κτίριο Γενικών Αρχείων του Κράτους στην Ευρώπη, το πιο λειτουργικό, το πιο ολοκληρωμένο στην πρόβλεψή του. Ενώ μέχρι τον Ιούλιο του 2004 η Εθνική Βιβλιοθήκη θα έχει πλήρως ανασυγκροτηθεί με βάση τη μελέτη του καθηγητή Πενέλη, όπως ακριβώς παραδόθηκε από τον Χαρίλαο Τρικούπη. Έτσι ακριβώς η αρχή του 21^{ου} αιώνα θα τη ξαναβρεί ασφαλή, στερεωμένη, λειτουργική στο παλιό της κτίριο, ενώ ταυτόχρονα δόθηκε οριστική λύση στη νέα κτιριακή μορφή της με τη δέσμευση του στρατοπέδου «Πλέσσα», δίπλα από το υπουργείο Εθνικής Άμυνας για την εγκαθίδρυση του νέου κτιρίου.

Αυτά τα δύο μείζονα έργα αποτελούν απόδειξη και μιας κυβέρνησης με ευαισθησία και μιας κυβέρνησης με αντίληψη του συνολικού ρόλου της στην προαγωγή της κοινωνικής, εθνικής, πολιτισμικής αντίληψης που πρέπει να διαμορφώνει την οργάνωση των προτεραιοτήτων, την οργάνωση των σχέσεων, αλλά σε τελευταία ανάλυση την καθοδήγηση της έρευνας και την καθοδήγηση εκπαιδευτικών προτεραιοτήτων. Ίσως γι' αυτό, ορθά, το υπουργείο Παιδείας έχει την ευθύνη και των Γενικών Αρχείων του Κράτους και της Εθνικής Βιβλιοθήκης.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Αυτό το κτίριο συνδέεται με μια ταυτόχρονη προσπάθεια που έχει πάρει νομοθετική και λειτουργική μορφή. Σε όλη την Ελλάδα αξιοποιούμε παλιά κτίρια, όπως είναι οι στρατώνες της Κέρκυρας, όπως είναι παλιά δημόσια κτίρια, παλιές υπέροχες κατασκευές που χρειάστηκαν πολύ κόπο και πολλή προσπάθεια, ώστε να έχουμε ένα ευρύ δίκτυο Αρχείων του Κράτους που χρησιμοποιούν την ίδια μεθοδολογία με ψηφιακή μορφή, προκειμένου αυτό το κτίριο σήμερα να είναι η καρδιά ενός μεγάλου δικτύου, ενός μεγάλου κοινού ερευνητικού και μεθοδολογικού προγράμματος, το οποίο υπηρετείται από υψηλού επιπέδου εξειδικευμένα στελέχη, για να είναι ακριβής πια η εθνική, ιστορική και διοικητική μνήμη του τόπου.

Σήμερα, θα πρέπει κανείς να απονεύμει και τις αντίστοιχες ευχαριστίες στους συντελεστές του έργου, το οποίο εγκαινιάζουμε:

- Τον μηχανικό και γενικό διευθυντή του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων, ο οποίος ανέλαβε και ολοκλήρωσε το έργο με ταχύτατους ρυθμούς, τον κ. Σάρο.
- Την ομάδα του Οργανισμού που δούλεψε εδώ με πιεστικές προθεσμίες και συγκεκριμένα τον διευθυντή κατασκευών κ. Παπαδόπουλο.
- Τους επιβλέποντες μηχανικούς, την κυρία Κοσμά, τον κ. Μαδαρέλη και τον κ. Τσιρογιάννη.
- Τον διευθύνοντα σύμβουλο του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων κ. Μανώλη Μπαλτά, ο οποίος είχε και την ευθύνη του συνόλου και τον οποίο θερμώς ευχαριστούμε.
- Επίσης, τον διευθυντή των Γενικών Αρχείων του Κράτους τον κ. Γιαννακόπουλο και τον πρόεδρο του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου τον κ. Ραπακούλια για τη στήριξη που παρείχαν σε όλο αυτό το έργο.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω το προσωπικό των Γενικών Αρχείων για τις άοκνες προσπάθειες και τις συνέπειες στη μεταφορά του ευαίσθητου αυτού υλικού.

Και θα ήθελα ακόμη να τονίσω ότι το έναυσμα των εργασιών και τη βάση για το ξεκίνημα του έργου το έδωσε με την πρώτη χορηγία του ο Πρόδρομος Αθανασιάδης Μποδοσάκης, προσφέροντας ένα σημαντικότατο ποσό για την υλοποίηση του έργου και γι' αυτό η Ελληνική Πολιτεία εκφράζει τις ευχαριστίες της.

Η δεύτερη χορηγία έρχεται πάλι από το Ίδρυμα Μποδοσάκη το 2003 και συμβάλλει στην ολοκλήρωση του εξοπλισμού της έκτης στάθμης του κτιρίου, δηλαδή του Αναγνωστηρίου και της Βιβλιοθήκης.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Όμως, πριν απ' όλα, ο λόγος ανήκει σε σας. Ανήκει σε σας, γιατί σήμερα, μετά το 1914, μετά την ίδρυση των Γενικών Αρχείων του Κράτους από τον Γιάννη Βλαχογιάννη, είδατε στην έκθεση που φιλοξενείται στο ισόγειο του κτιρίου την επιστολή του Γιάννη Βλαχογιάννη προς τον Ελευθέριο Βενιζέλο, με την οποία ζητούσε να στεγασθούν τα Γενικά Αρχεία του Κράτους.

Σήμερα, το 2003, σε σας, τον Πρωθυπουργό της χώρας Κώστα Σημίτη, μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει ανταπόκριση στο ιδρυτικό αίτημα. Σας καλώ στο βήμα».

Ακολούθως ο υπουργός Παιδείας απένειμε τιμητική πλακέτα στον πρόεδρο του Ιδρύματος Μποδοσάκη, υπογραμμίζοντας την καθοριστική συμβολή της χορηγίας του Ιδρύματος για την ανέγερση και αποπεράτωση του Κτιρίου των Γενικών Αρχείων του Κράτους.

Ο υπουργός Παιδείας Πέτρος Ευθυμίου, με αφορμή την απονομή αυτής της τιμητικής διάκρισης, υπογράμμισε ότι «σ' αυτήν εδώ τη χώρα, από την πρώτη στιγμή της σύστασής της, η παράδοση των μεγάλων ευεργετών όταν συνδέθηκε με παρόμοια έργα είχε πάντα μόνο γόνιμους και μακρούς καρπούς».

Τέλος, ο Πρωθυπουργός περιηγήθηκε τις αίθουσες του Αναγνωστηρίου και της Βιβλιοθήκης και έγραψε στο βιβλίο επισκεπτών: «Εύχομαι αυτή η προσπάθεια που ξεκίνησε με κόπο να συνεχισθεί με επιτυχία για να έχει η χώρα στη διάθεσή της την πληροφόρηση που χρειάζεται, για να γνωρίζει την ιστορία της».